

DOMOVINA

Izhaja 5., 15. in 25. dan vsakega meseca. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje vsakokrat po 10 kr. od garmond-vrste. Velja za celo leto 2 gld., za pol leta 1 gld., za četrť leta 50 kr. Naročnina naj se pošilja Upravništvu „Domovine“ v Celji.

Naše šole.

Teško nam je govoriti o našem šolstvu. Razmere, v katerih živimo, zde se nam tako nenaravne, da ne pojмимо, kakó se dajo zdravi pameti zagovarjati. Mi mislimo namreč, da je slovenski narod že zdavnaj dokazal, da zasluži, ne samo, da se mu ne krati poduk v ljudskih šolah, ampak, da se mu tudi v srednjih šolah reže kruh učenosti le v rodnem jeziku. Toda kakšne so te šole! Kakor oćak Jakob v starem zakonu za svojo nevesto, tako so služili naši poslanci vladi sedem in zopet sedem let. In od leta do leta prosili so, ne, moledovali, dokazovali, prepričevali in predlagali; od nobene strani se jim ni več moglo ugovarjati. Konec pa je bil, da se je vlada milostno ponižala in dovolila dve nižji gimnaziji sè slovenskim učnim jezikom: v Ljubljani in Mariboru, v istem času pa se je ob enem vzel še eden gimnazij na Slovenskem v Kranju. To je bil sad dolgoletnega boja, vktjub temu, da je število slovenskih dijakov v skoro dvetretjinski večini ne samo v Ljubljani, ampak tudi v Gorici, Trstu, Mariboru in Celju. Človek z navadnim razumom bi mislil, da je samo ob sebi razumno, da se tako delavnemu, marljivemu narodu, kakor je Slovenski, pomaga na noge, da se odpre pot izrednim talentom, ktere štejejo Slovenci, v višje šole, da se vstreže temu rodu, ki daje državi tako izvrstne bojovníke, rodu, kteri z neomejeno zvestobo sloni ob tronu in državi. Ali učna uprava misli drugače. Kar smo še imeli učnih ministerstev, hotela so nas srečne storiti z nemščino in samo nemščino. Ta blagoslov, kterega se branimo z rokami in nogami, to je edini zaklad, kterega usipljejo posebno učni ministri na naše nespametne slovenske glave, ki nočejo sprevideti, da se bo mleko in med cedilo

po naših pokrajinah, če se bo enkrat uteplo vsakemu v glavo vsaj nekaj večno zveličavne nemščine.

Ko bi naše vlade le ne hotele vedno nedomestovati božje previdnosti! Ko bi nas le pustili v naši nesreči brez te sročne nemščine, prepričani smo, da bi se slovenski narod v kratkem času nečuvveno razvil, če bi odnehalo to vedno ponemčevanje, če bi narod enkrat lahko pustil te narodnostne prepire in bi na podlagi svojega rodnege jezika imel čas skrbeti za razvoj umetnosti in pa za razvoj gospodarstva. Ali ti časi ne pridejo še kmalu. V Avstriji se bo našlo dolgo še mnogo odločilnih mož, ki tako mislijo, kakor oni doktor Ratkowsky, kteri podučuje sinove avstrijskih plemenitašev v slavnem Dunajskem deškem zavodu, v Terezijanišču. Ta mož je izdal lani knjigo, v kteri — sicer silno slabo, a vendar — dokazuje, kako neizmerno bogozasluzno delo je ponemčevati Čehe in Slovence in kako zelo je to za obstanek Avstrije poškodno. In kolikor krat preišljujemo naše avstrijske razmere, pridejo nam na um nauki tega moža, kteremu vsak Slovan lahko v zobe očita, da je renegat. In take renegate hočejo uzgajati po vsem Slovenskem. Bilo nam je že v preteklem državnem zasedanju obljubljeno, da dobimo vsaj v Celji slovenski spodnji gimnazij. Razveselili smo se tudi te drobtinice, kakor se razveseli premrazeni ubožec če mu ponudiš sklenico toplega jedila. Ali zadnje novice iz Dunaja govore tako, da bomo ta slovenski gimnazij tako hitro dobili, kakor hitro bodejo naši Nemci s tem zadovoljni. Ko smo to čuli, takrat nas je pa nehala vsa ljubezen do visokega gospoda ministra. Ne, tacih zaušnic slovenski narod ne zasluži. Take besede nam done, kakor zasmehovanje. Slovenski stariši s težkim srcem pošiljajo svojo deco na nemške

srednje šole. Boje se, da se jim izneverijo in ne zastonj. Koliko slovenskih mož se izgubi na ko-roških gimnazijah. Potem pa imajo renegate — in na te so ponosni!

Britke vzroke imamo pritoževati se zoper take gimnazije. Ne bomo govorili, o celjskem gimnaziju. Govoric bilo je toliko zadnje čase po mestu, da se ne da ločiti, kje je zrno in kje pleve in koliko je čiste resnice. Ali, če je le nekaj resnice na teh govoricah — in tega seveda vedeti ne moremo — potem nas je nekoliko strah . . .

Da bi imeli srednje šole z maternim učnim jezikom, z odgojitelji, ki bi imeli srce za slovenskega dijaka, ne bi se bali naši stariši teh šol. Čas bi bil, da bi Slovenci našli moža, ki bi z ostrim peresom in neizpodbojnim prepričanjem s posebno knjigo dokazal drugim narodom, kaj se dela z nami in kako krivično in nedržavniško je to ravnanje.

Jednako slabo stoji z našimi učiteljišču. Pol milijona štajerskih Slovencev ne more doseči slovenskega učiteljskega. Upajo sicer, da ga bodo dosegli, dosegli s trdovratnim postopanjem, ker drugače biti ne more, ali žalostno je, da se moramo ravno mi za take malenkosti tolikanj truditi in boriti. Kje pa ostane potem še slovenska kmetijska in obrtna šola za štajerske Slovence in kje meščanske šole? Pa o tem v našem deželnem zboru niti govoriti ni mogoče. Saj se v zadnjih sejah, ko se je govorilo o ljudski šoli, nemški poslanec ni sramoval zahtevati, naj se poskušajo učitelji pridobivati z denarjem za ponemčevalne namene, naj se vzgajajo iz njih narodovi odpadniki, zato, da bojo laglje ponemčevali in kvarili slovensko dečo.

Govorimo torej konečno o ljudskih šolah. Tu so izprevideli, da nas na podlagi sedanjih šolskih postav ne morejo ponemčiti. Zahteva se

LISTEK.

Iz Krčevinskih potočnic.

(Elegija.)

L'esprit desnos pères plane encore sur nous.
Felix Chavannes.

Kvišku rojaki, glavó vsak dvigni ponosno po konci,
Svetu pokaži, da si z dušoj in telom Slovan.
Dokaj let čamimo že sramotno v poniženja tmini,
Čas je, da sine i nam davno ugasnena luč.
Resno premislimo si, kaj bili so naši očetje,
Káko ljubili so dom njemu pravice braneč,
Duh jih sedaj še budi ter čuje še skrbno nad nami,
Nas opominja glasno naših nadlog in težav.
Moramo li ko sužnjiki mi na veke trpeti?
Ni li trpljenja dovolj mnogo, premnogo že let?
Čas je, da konec mu bo, in da spremeni se v veselje,
V sladko veselje in slast, v mile nam sreče izvor;
Čas je, da ognemo se gospodstvu ošabnega tujstva,
Ki nas ubožce močne v sponah žulečih drži;
Čas je, da stresemo z ram breme nam silno težavno,
Ki nas teži in tišči, da nam na čelu je znoj
Vidite li vrvenje povsod, povsod mrgolenje?
Kaj se na zemlji godi? Kakšen ima to pomen?

Sliši se buka in hrup po vseh stranéh širnega sveta,

Vzbuja se, vstaja Slovan. Tresi vesoljni se svet!
B. Flegerič.

Cesar Maksimilijan.

Cesar Maksimilijan, ki je vladal v Avstriji od leta 1493—1519, se poda nekoč na lov v gore, kake tri ure hoda od mesta Inomosta na Tirolskem.

Sive, donebesne gore štrlé tamkaj proti sinjemu nebu. Na teh gorah živi izredno veliko divjih koz in nad belimi pečinami plava planinski orel ter ponosno motri daljni svet pod seboj.

Maksimilijan zagleda divjo kozo. Pohiti za njo. A ta skače od skale do skale, dalje, dalje. Naenkrat izgine. Cesar se ogleda. — Bil je sam.

Vse spremstvo ostalo je v dolini. Bil je sam med nebom in zemljo. Pod njim dolina, nad njim nebo. Mogel ni naprej ne nazaj.

Noč je legla na zemljo. Na nebu so se prikazovale polagoma zvezde. Ščip se je smehljal na nebu, koje je bilo zalito s svetlo modrino.

Maksimilijan je zrl proti zvezdnatemu nebu. In v duši so se mu rodile misli in spomini na mladostne dni, ko ga je učila mati najprvo, naj-

krasnejšo molitev, ko je še pobožno sklepal roke, ko — — —

Ah, te misli so mu rojile po glavi. Sklenil je roke in prosil pomoči od neba, pomoči in rešitve iz te samote. Da bi ga vendar rešil oče nad oblaki iz te ječe, iz teh skal med nebom in med zemljo. . . .

Tako je prebil dva dni na teh donebesnih pečinah. — — —

Glas o tej nezdigi se je bliskoma razširil po celi deželi.

Vse ljudstvo je vrelo h gori, na kateri je samotaril cesar. To je bilo na gori, koje imenuje narod že od nekđaj „Martinova skala“.

V dolini je stala množica vernih podložnikov ter molila za blagor in rešitev svojega carja. Na gori pa je stal Maksimilijan ter se tožno oziral po veliki cvetoči dolini in po množini vernih podložnikov.

A vendar nikake rešitve, nikake pomoči.

Prišli so duhovni, blagoslovili sive skale.

A cesar je molil in prosil nebesa pomoči za poslednjo uro. . . .

In glej! v hipu se mu približa krasen, visok vitek mladenič. Bogati črni kodri mu okrožujejo blede lice.

Cesar ostrmi. . . „Kdo si?“ — —

„Pojdi za menoj!“ — — —

Celjske novice.

Ker je bila „Domovine“ 5. številka konfiskovana zaradi uvodnega članka „Razmere na celjski gimnaziji“, priredili smo drugo izdajo.

(Maskarada „Celskega Sokola“) Kdor se je hotel za nekaj ur umakniti vsakdanjim skrbem ter užiti lepe trenutke vse pozabečega vzradovanja, našel je na pustno nedeljo v celjski čitalnici dosti prilike. „Celjski Sokol“ je zopet dokazal, da zna skrbeti za razvoj našega družabnega življenja. Imeli bi vse pogoje za najlepši razvoj ali — naši skromni prostori in neizmerno slaba postrežba našega krčmarja so nam žalibože tudi to pot skalili popolno veselje.

(Po celjski okolici) hodijo volkovi v ovčji obleki; prihajajo iz Celja in pregovarjajo občane posebno v Gaberjih, Sovodni in na Bregu, da bi se pridružili celjskemu mestu in postali „purgarji“. Obljubujejo jim razsvitlavo, tlak in Bog ve kaj še vse. Da bodo potem, ko postanejo Celjani, imeli mnogo več davka, priklad in družih plačil, tega jim seveda nočejo povedati. Sliši se, da jim je že več okoličanov sedlo na limanice, ter so podpisali pri mestnem uradu neki zapisnik. Če vedó kaj so podpisali ali ne, to je seveda drugo vprašanje. Mnogo je pa še mož, kateri se ne dajo zapeljati po laskavih obljubah in kateri nočejo ničesar slišati o gospodstvu celjskih očetov.

(Zaročil se je) g. dr. Anton Čop, c. kr. pristav pri nadsodnji na Dunaji, z gospodično Terezinko Prouenseis, hčerjo znanega narodnega veleposestnika v Št. Jurji ob južni železnici. — Čestitamo!

(Bravo Wokaun!) Deželni poslanec za Celje, Brežice in Laško znani adjunkt Wokaun iznebil se je svojega parlamentarnega devišstva. Hrepenče pričakovali so naši posili-Nemci, kedaj bo njihov maziljenec odprl modra in sladka svoja usta. In zgodilo se je! V seji deželnega zbora dne 6. februarja bila je na vrsti izprememba dosedanje cestne postave. Deželni odbor je namreč predlagal, naj se postava prenaredi tako, da bo občine imele v onih krajih, kjer posamezne tovarne, rudokopi, i. t. d. nekatere občinske ceste prav posebno rabijo, pravico zahtevati, da te tovarne in rudokopi tudi plačujejo posebno svoto za posipanje in vzdrževanje ceste. Vsak pameten človek izprevidi, da je to prav koristna določba. Mnogo je ubogih občin, ki morajo za drage denarje popravljati ceste, ktere služijo le bogatim lastnikom tovarn in rudokopov. — Toda modri adjunkt Wokaun sodi drugače. Vstal je in povedal strmečim poslušalcem, da je to silno nevarna postava za Nemca. Rekel je, da bo občine v južnem Štajerju, ktere so v narodnih rokah, porabile to postavno določbo v ta namen, da bojo prav pridno nagajale nemškim fabrikantom. Potem pa je predlagal naj se postava izpremeni in stavi svoje posebne predloge. — Seveda je nemška večina na te modre besede predlog adjunkta Wokauna — odklonila. — Slava prvega dne

pa temu vrlemu možu ni dala počivati. V sredo dne 7. februarja govorilo se je o ljudskih šolah. In zopet se je vzdignil naš Wokaun in s kričečim glasom razkladal mnogo lepih reči in povedal tudi, da „slovenski odvetniški pisarji Jelajo pritožbe celo zoper okrajne glavarje v šolskih zadevah, da to kratko malo ne bi smelo biti in da so Slovenci sami ovađuhi“. Tedaj pa je z opravičenostjo vskipela jeza jednemu slovenskih poslancev, kateri je povedal, da za take ostudne psovke slovenskega naroda on nima družega, nego zaničevanje. In dr. Wokaun je mirno utaknil to krepko zaušnico. — Mi pa mu odkritosrčno želimo, da bi tako vspešno vedno zastopal svoje ljube Celjane in da bi na enak način vedno rasla njegova zaslužena slava. Prepričani smo, da postane on velik in zmožen mož, če bo vedno tako pridno prebiral celjsko „vahtarico“, kakor doslej. Njegovim volilcem pa prav od srca častitamo.

(Gledališčni vlak v Ljubljano) vozil bi v mesecu marcu, če se bode oglasilo dovolj udeležencev. Oni rodoljubi po deželi, ki nameravajo iti, naj sporoče to do konca tega meseca Drag. Hribarju v Celji.

(Okr. bolnišna blagajna celjska) dobila je vendar odbor. V odboru zopet ni ne jeden Slovenec, a udje, rekel bi, so izključno Slovenci. — Kdaj se bodo zavedli naši delavci po tovarnah in premogokopih.

(Porotne obravnave.) Obravnava proti Štefanu Justinek bila je zopet preložena. — Dne 24. jan. bil je pred porotniki Matija Brezjan iz sv. Jere pri Laškem zaradi uboja, ker je dne 3. decembra 1893 Boštjana Seljana s tako silo vrgel iz gostilne, da je ta malo dnij pozneje umrl. Porotniki so ga zatožbe oprostili. — Isti dan oprostili so porotniki tudi Franceta Skerbiša iz Dola pri Slov. Bistrici od obtožbe, da je z namenom na goljufivi način pridobiti si 730 gl. zavarovalnine sam zažgal svoje gospodarsko poslopje. — Dne 25. januarja 1894 stala pred sodiščem dva italijanska podanika Giacomo Agostini in Rozario Croatto, ki sta delala opeko v Spodnji Hudinji in poskušala izdati v Celji ponarejene petdesetake. Prvi je dobil pet, drugi pa 3 leta težke ječe poostrene s postom vsaki mesec; po prestanej kazni iztirala se bo deta za vselej iz Avstrije. — Alojz Križan 20letni želarski sin iz Poličkega vrha pri Radgoni, razjezil se je dne 29. nov. 1893 nad Antonom Mlinaričem, ker se je ta skregal z njegovim očetom zaradi 60 kr. Pričakal ga je zvečer in mu z debelim kolom zdrobil glavo; Mlinarič umrl je malo ur pozneje. Alojz Križan bil je obsojen zaradi uboja na 5½ leta težke ječe poostrene s postom in temnico. — Predmet porotne obravnave dne 20. januarja 1894 bil je veliki požar, ki je razsajal v noči 9. septembra 1893 pri sv. Marjeti nižje Maribora, ter povzročil škode nad 3000 gl. Obtoženi so bili Martin, Janez in Neža

pač tudi tukaj, da se mora najmanj od šestega šolskega leta naprej nemški pouk vršiti in vsak način v nemškem jeziku, dalje, da se mora v poznejših šolskih letih ponavljati snov iz zemljepisja in računstva v nemškem jeziku, da se ta temeljito priučijo in vsestransko rabi. Vemo sicer, da tudi ta pouk ne ustreza načelom odgoje. To pa tudi vemo, da na ta način nas ne bodo ponemčili.

Kar pa nas z nejevoljo navdaja, to je vladno protežiranje snovanja izključno nemških šol, v ktere tlačijo slovenske otroke in protežiranje „šulvereina“. V tem oziru so si naši Nemci naredili določen program. Oni hočejo v vse trge na južnem Štajerskem, kakor trdnjave, nastaviti izključno nemške šole. V te šole naj se potem se strahovanjem in obljubami lovijo slovenski otroci; potem pa se jim mora izbijati materni jezik iz glave in ubijati nemščina. Mi pravimo ubijati, kajti, kdor ima kaj srca, moral bi imeti usmiljenje s to dečo, ktero odgojujejo v nemške janičarje. Pripovedovalo se nam je, da so v taciš šolah otroci glasno jokali, ko se jim je razlagalo vse le v tujih glasovih. Da potem tacemu revčeku družih ljubeznivosti tudi ni primankovalo, je umevno. Zato pa naj bi vsaj vlada izprevidela, da ne gre dražiti na tak način slovenskega naroda. Toda v svoje osupljenje smo opazovali, da so vladni organi sami vedno pospeševali snovanje taciš šol. Tako se je godilo v Konjicah, v Ljutomeru, v Laškem in v Vojačku. Poslanca dr. Sernec in dr. Dečko sta v deželnem zboru primerno osvetila tako delovanje.

Tako pa se godi še v drugih slovenskih trgih n. pr. v Brežicah. Št. Lorenc na koroški železnici, v Rogatcu. Eno upanje še imamo, to namreč, da bodejo te ponemčevalne šole rodile toliko slabih vspehov, da se bo ljudstvo samo začelo bati pred njimi. Saj ti, ki se bojo v njih odgojili, nikdar ne bodejo mogli živeti med našim narodom in si bojo morali na tujem svojega kruha iskati. Pri železcu pa konečno neha tudi mržnja do jezika in tako bojo prišli časi, ko si bodejo tudi posili nemški naši sosedi še želeli nekdanjih šol.

Najbolj nevarno nam je postopanje nemškega šolskega društva. Tu so se v prvi vrsti vrgli na meje. Že je med Muro in Dravo cela kolona taciš ponemčevalnih šol, ki komaj čaka, da pogoltne nekaj pedi slovenske zemlje, potem pa se zopet pomakne naprej. Vspehi so sicer še neznanstni. Sto let pravijo, da potrebuje eno miljo germanizacije. Ali niti tega napredka ne smemo privoščiti našim nasprotnikom. V taciš krajih morajo domoljubi storiti svojo dolžnost. Naj skrbe, da se deca če ne v šoli, pa izven šole privadijo slovenskega čitanja in da potem dobi v roke dobrih knjig. Vsak takov trud je hvaležen in le narodna požrtvovalnost nas more vzdržati do tiste dobe, ko bodejo tudi nam milejše zvezde posijale.

In mladenič pelja cesarja čez pečine. Kjer je sicer gnezdil le orel, kjer se je plazila le planinska koza, tam je sedaj korakal cesar brez zapreke, brez nevarnosti.

Z navdušenjem ga je pozdravilo ljudstvo svojega vladarja. . .

Vsled cesarjevega ukaza so iskali mladeniča, ki je rešil cesarja. A nikjer mu ni bilo ne sluha ne duha.

Ljudstvo pa je govorilo, da je rešil cesarja angelj.

Cesar Maksimilijan je v spomin te čudne rešitve postavil na onem mestu, kjer je toliko pretrpel, krasen spomenik, križ, ki priča o onem dogodku še poznim rodovom. — — —

Najboljše zdravilo.

Emil Jessan, visok dostojanstvenik Jehana, šaha Indijskega, zgreši necega dne pot v velikem gozdu blizu mesta Delfi. Vročina ga je strašno mučila in vsled dolgega hoda je bil že utrujen. Leže torej v senco zelenega, širokovejnatega drevesa. Skoraj zaspi.

Ko se prebudi, stal je pred njim častitljiv sivobrad starček. Povpraša ga, ali se hoče s čim okrepčati. Ko Emir vprašanje potrdi, pri-

nese starček čašo čiste studenčnice, v kojoj vlije tri kapljice neke tekočine.

Emir vpraša začuden, zakaj da je vлил v vodo te tri kapljice.

Starček odgovori, da ozdravijo te tri kapljice vsako bolezen.

Emir pokima neverjetno z glavo ter zapusti v misli zatopljen čudnega starčka.

Šah Jehan je rad pil in emir Jessan mu je moral pomagati. A temu je vinska kapljica škodovala. Zbolel je.

Šah je poklical vse slavne zdravnike, da bi mu ozdravili ljubljena njegovega, a nobenemu se ni posrečilo. Jessan zaprosi, naj ga ponesejo v gore k starcu, kateri ima čudodelno zdravilo.

Ko dospejo v gore, prosi Jessan starca, naj ga ozdravi.

„Rad“, odvrne starac, „pij vsak dan tri kapljice mojega zdravila v čaši mrzle vode. — Vina pa ne pij, sicer moraš umreti“. . . .

Šah dovoli Jessanu, da ostane šest mesecev v gorah pri starcu. Jessanu se zdravje boljša dan za dnevom.

Ko se vrne v mesto, začudi se šah in vsa visoka gospoda nad čilostjo emirovo.

Pokličejo starega zdravnika. Šah ga obdari ter ga povpraša za čudodelno pijačo. Ta

pa si pogladi dolgo sivo brado, se nasmehne ter pravi:

„To zdravilo, koje imenujete vi čudodelno, imajo ljudje sami. Poglejte, Bog jim je dal zdravo pamet in krepko telo. A oni zapravljajo in uničujejo oboje. — Novce katere v tednu zaslužijo v potu svojega obraza, zapijejo in razmečejo v nedeljo. A ne samo to. Zajedno izgublajo in morijo tudi svoje duševne in telesne moči. — Delati se jim po takih dneh ne ljubi. A živeti morajo. — Zanimarjajo sebe in svoje domačine, svojo družino. Zakopljejo se čim dalje tem bolje v dolgove in nazadnje propadejo. — Proti tej bolezni, proti tej kugi pomaga moje zdravilo.

Tri kapljice, koje vlijem v vodo so tudi voda. Voda, ali recimo, voda z vodo, je najboljša, najbolj zdrava pijača. — Ona nas ohrani zdrave, vesele in krepke. — — —“

Šah Jehan bogato obdari starega zdravnika ter zapove, da se ne sme piti v celi državi druga pijača nego voda.

Tudi šah sam je pil od tega časa le vodo.

Kralj in narod pa so živeli od tedaj zadovoljno in srečno.

Bohak, da so v imenovani noči z namenom pridobiti si zavarovalnico za podrtine, zažgali koči Štefana Cafute in Jožefa Finžgerja ter s tem spravili cel vas v nesrečo. Martin in Urša Bohak bila sta obsojena in dobila po 4 oziroma 3 leta s postom poostrene ječe. Janeza Bohaka so porotniki oprostili. — Dne 17. januarja bil je Jože Toman, trgovski potovalec in bivši trgovec v Ptuji zaradi hudodelstva goljufije obsojen na 18 mesecev težke ječe, ker je od raznih trgovcev izvalil na goljufivi način blaga v vrednosti čez 700 gld. — Dne 29. jan. 1894. stal je pred porotniki stari tat Janez Geduld iz Sv. Kunigunde nad Mariborom, ki je bil že mnogokrat zaradi tatvine kaznovan, ter lansko jesen zopet pokradel živine v vrednosti čez 250 gld. Porotniki so pritrdili vprašanju, da obtoženec krade že iz navade, vsled česar je dobil 6 let težke in poostrene ječe. — Dne 30. jan. 1894 bili so obsojeni Janez Skoberne in Franc Jankovič, zaradi uboja vsaki na 5½ leta, Anton Jankovič pa zaradi hudodelstva javne posilnosti in težke telesne poškodbe na 5 let težke in poostrene ječe, ker so 24. sept. 1893 pridri kakor pravi razbojnik v vas Brezje niže Ptuja se pretepat, tam ulomili v hišo Ane Skoberne, kjer sta prva dva smrtno ranila Franceta Vrabiča, slednji pa težko ranil Ano Skoberne in Marijo Vrabič. — Dne 31. jan., oprostilo je porotno sodišče Matevža Špende, bivšega učitelja v Gornjem Gradu in njegovo soprogo Avgusto, obtožbe goljufije. Obtoženca bila sta oba obtožbe oproščena. — Istotako so porotniki tudi 1. februarja 1894 oprostili Franca Selinška, bivšega župana v Žitlah, obtožbe zaradi poneverjenja v uradu.

Spodnje-štajerske novice.

(Premembe pri č. duhovščini.) Premeščena sta gg. kaplana: A. Šuta iz Šmarjete pri Ptuji v Šmarje in Fr. Šaloven iz Št. Vida pri Šmarji v Šmarjeto. Umrli je č. g. M. Koren, v pokojeni župnik v Bučah, v 90. letu svoje starosti. Župnik v Kalobji je dobil č. g. R. Raktelj, kaplan v Čadramu. Za kaplana v Šmarje pride č. g. Fr. Šaloven, kaplan v Št. Vidu pri Ponikvi. Č. g. Fr. Korošec, kaplan v Cerkovcih, je prišel za prefekta v deško semenišče v Mariboru; na njegovo mesto pride č. g. Fr. Lekše s Ptujске gore. S službama sta menjala č. gg. kaplana: I. Gliebe pri sv. Miklavžu in I. Munda v Ormoži.

(Štajerski deželni zbor) je razpravljal največ zadeve, ki se dotikajo posameznih krajev in okrajev, katerim se je dovolila osobito višja davčna naklada. Živahen razgovor je bil o lovski postavi, pri kateri priliki so tudi slovenski poslanci v jedernati besedi svoje mnenje povedali. — Gledé pospeševanja vinoreje vsled škode po trtni uši se je pohvalno na znanje vzelo, kar je v tej reči deželni zbor s hranilnico vred deloma že ukrenil in kar deloma še storiti namerava, da se namreč skrbi za trte, za izvežbane viničarje, za trtnice itd. — Gledé uravnave učiteljskih plač po osebah in po službenih letih in ne po krajevnih razmerah se je poudarjala bojazn, in to še posebno od slovenskega poslanca Robiča, da bi učitelji potem morebiti v pridnosti tako ne tekmovali in da bi se morebiti vendar le preveliko bremen deželi naložilo. Stvar se bode posebnemu odseku izročila in se bode o tem obravnavalo v prihodnjem deželnem zboru.

(Razgovor o slovenskem šolstvu v štajerski zbornici) je bil tudi letos prav zanimiv in Slovencem v nov dokaz, da jim liberalni in nacionalni Nemci nikoli pravični ne bodo. V slovenske šolske razmere se je najprvo vtikal nacionalalec dr. Štarkel, čegar oče v Slovenski Bistrici slovenski kruh je, prebrskavši bodoči nemški šoli v Ljutomeru in Šoštanj. Glede prvega kraja in družih sličnih trgov in mest se je jezil, da pri oddajanju učiteljskih služeb nimajo samo nemškutarji glasú in besede; gledé Šoštanja je pa vladi očital, da ni še ondi nemških otrok preštela. Temu dr. Štarkel-nu sta tudi nadzornika dr. Jarc in Raner preslaba germanizatorja, čeravno je na drugi strani trdil nekaj, kar sam ne verjame, da njegova stranka ni za to, da bi se slovenski otroci nemško učili. Čvrsto so zavrnili Štarkelna in poslanca Wokauna, ki je Slovencem

očital ovaduštvo (to nesramnost mu je celo „Tagespott“ zamerila), slovenski poslanci: Robič, dr. Dečko, dr. Srnec in dr. Jurtela. Robič je poudarjal, da imajo spodnje-štajerski Slovenci pravico do slovenskega učiteljskega v Mariboru, katero si bodo že prej ali slej priborili. Ta samozavest je seveda razkačila vse „deutscher-je“, nemške nacionalce in nemške liberalce, katerih slednjih zastopnik se je izjavil, da „deutscher-je“ hočejo v smislu „koalicije“ i dalje na ponemčevanje delovati, ker nemška narodnost je 2krat, 3krat ali celo 100krat toliko vredna, kakor druge. Ostudna baharija!

(Kakošne kozolce dr. Štarkel v deželnem zboru preobrača? S tega gospodiča, izvoljenega od slovenskih renegatov že naprej peče, da za ljutomersko nemško šolo ne bode morebiti Nemec ali nemškutar imenovan, ker je okrajni šolski svet naroden. Njemu bi nemške šole med Slovenci le tedaj po volji bile, da bi samo Nemci do njih pravico imeli. Ta gospod se kar nič ne zmeni ne za pravico, ne za postavo. Slovenski kmet naj bi le davke plačeval, njegovi sinovi naj bi pa še učiteljske službe ne dobili, ker niso Nemci. Sicer pa nas Slovence in vse Slovane branijo državne temeljne postave, po katerih imamo mi do vseh služb ravno taiste pravice kakor Nemci, naj se dr. Štarkel še tako repenči v graški zbornici.

(Za brezobrestna posojila) vinogradnikom je dovolil štajerski deželni zbor, na predlog posebnega odbora, čegar poročevalec je bil naš poslanec dr. Lipold, 10 000 gld.

(Cesta iz Luč v Solčavo) se bode začela že na spomlad graditi, ker je zanjo štajerska dežela dovolila 25.000 gld., ako tudi okrajni zastop gornjegrajski dá obljubljenih 5000 gld.

(Spodnještajerske obrtne nadaljevalne šole) uživajo sledeče državne in deželne podpore, in sicer Celje 1300 gld., Slovenska Bistrica 480 gld., Ptuj 350 gld., Konjice 50 gld., Žavec 50 gld. Vse premalo je na Štajerskem teh koristnih šol.

(Št. Peterska šola pri Radgoni) je vzdignila vse polno prahu celo v graški deželni zbornici, ker se je v tej slovenski šoli še celo v 3. razredu čisto nemško poučevalo, kajti dotični učitelj ni znal niti besedice slovenske. Na vse zadnje je vendar bil ta učitelj drugam premeščen. Vsled tega toliko hrupa.

(Bralno društvo v Laškem trgu) imelo je na svečnico v prostorih g. S. Kukeca prav lepo in za mlado društvo prav častno veselico. Izborni pevski program, ki je deloma obsegal precej težavne skladbe, se je izvršil prav povoljno. Hvaležni smo bili osobito vrlim pevkam, ki so pomagale peti nekaj lepih mešanih zborov; gospodična Krenerjeva priljubila se nam je s prav ljubeznjivim samosplovom. Uvideli smo v celem, da Slovenstvo v Laškem trgu še davno ni izgubljeno, nego da ima prav močna tla, da bode vedno napredovalo, če se bode delovalo tako složno in požrtvovalno za vzvišeni namen.

(Visoka starost.) V Šoštanju praznovala je te dni svoj 88. rojstveni dan gospa Josipina Vošnjak, rojena Križan, mati poslancema gg. dr. Jožefu Vošnjaku in Mihaelu Vošnjaku. Gospa Vošnjakova je še telesno in duševno čila. Oba imenovana poslanca prišla sta v Šoštanj, da materi osobno čestitata.

(Čitalnica v Šmarji) je volila pri občnem zboru dne 28. prosinca v odbor: Predsednik dr. Kartin Hugon, podpredsednik Wutt Simon, blagajnik Advinek Fran, tajnik Debelak Ivan, odbornik dr. Jurtela Fran, odbornika namestnika Casl Fran in Tančič Hugon. Naročena je na 4 dnevniko ter 12 drugih listov. Dal Bog, da bi se i naprej razvijala naša čitalnica enako krepko in blagodejno.

(Nemškutarji občine Slatinske) ne morejo prenašati manjšine, v katero so jih potisnile zadnje volitve. Vložili so torej na deželni odbor prošnjo za vstanovitev lastne občine, kjer bi lahko po svoji glavi gospodarili. Potrebno bi bilo, da slovenski občinarji v Slatini sami ugovarjajo zoper tako ločitev. Kajti taka nova občina bi imela neizmerno velike doklade in to samo nekaterim slatinskim bahačem na ljubo.

(Živinska kupčija) se zboljšuje. Poroča se nam iz Vidma, da je bilo na zadnjem živinskem sejmu precej živine prodane, prišlo je nekaj kup-

cev z Goriškega in Nemškega, ki so odpeljali posebno veliko volov.

(Iz Rajhenburga.) Od dne 4. februarja namerščena je tukaj poldruga baterija topničarjev iz Gorice s 5 častniki, pod poveljništvom stotnika grofa Belrupta; od tod hodijo s topovi vsak dopoldan vežbat se na krško topničarsko strelišče. — Dne 9. t. m. prišel je semkaj iz Krškega nadzornik topničarstva Nj. visok. nadvojvoda Viljem, ogledat si tukajšni samostan trapistov.

(Brežka čitalnica) je imela 4. t. m. lepo besedo, ki je bila tudi od zunanjih gostov dobro obiskana. Škoda, da zgubi sedanje lepe prostore, katere so si nemškutarji po zvijači prisvojili.

(Breško učiteljsko društvo) je imelo 2. t. m. svoj občni zbor in volilo nove odbornike, med katerimi je pa videti tudi nekaj takih mož, ki bodo predale graške tetke rajše polnili, kakor da bi pisali slovenskim listom.

(Narodna čitalnica v Ptuji) je za 31. društveno leto izvolila sledeče gospode: predsednik Anton Gregorič, podpredsednik Šimen Ožgan, tajnik Rudolf Sigl, blagajnik Josip Zelenik in odborniki: dr. Anton Brumen, Anton Jurca, Luka Kunstek, Marko Pavlinič, dr. Jakob Ploj, o. Alfons Svet in Drag. Zupančič.

(Ptuj.) Ptujski okr. šolski svet izvolil je nastopne okrajne šolske ogleda in namreč za šolo: Ptujška okolica: notar Šimen Ožgan v Ptuji; Vurberg: notar Maks Kosér v Ptuji; Sv. Vrban: Miha Brenčič, tovarnar v Žabjaku; Sv. Bolfenk: Jože Sinko, župnik ravno tam; Sv. Andraž v Slov. gor.: Franc Čuček mlajši v Drebetniškem vrhi; Sv. Lovrenc v Slov. gor.: Jakob Meško, kanonik; Polenšak: Andrej Tuš, veleposestnik; Daruvna: Anton Kovačec, veleposestnik; Sv. Marjeta: Jakob Trstenjak, župnik; Sv. Marko: Ferdinand Majcen, profesor veronauka; Hajdina: dr. Anton Brumen, odv. kandidat; Sv. Janž dr. p.: Davorin Fritz, veleposestnik; Cirkovec: Franc Šorn, nadučitelj pri Sv. Lovrenci; Sv. Lovrenc dr. p.: Anton Petek, železnični uradnik v Sternthalu; Gora: Jožef Sattler, župnik; Monsberg: Domicijan Serajnik, nadučitelj iz Gore; Stoperei: Jurij Purgaj, župnik; Sv. Doh: Anton Gregorič, okrajni zastopnik v Ptuji; Nova Cerkev: Božidar Hrnc, posestnik; Selo: Simon Skrbinšek, posestnik; Sv. Vid: Anton Gregorič, okr. zastopnik v Ptuji; Leskovec: Anton Potočnik, župan; Sv. Barbara v Halozah: Franz Murkovič, župnik; Zavrč: Jožef Kralj, dekan.

(V Hajdini pri Ptuji) snujejo bralno društvo.

(Ormožka ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda) imela je dne 21. prosinca t. l. svoj redni letni občni zbor in srečkanje na korist družbe. Dobitke so darovali ormožki narodnjaki, za kar se jim izreče domoljubna zahvala.

(Ormož.) Učiteljsko društvo za orm. okraj je imelo dne 1. t. m. dobro obiskan občni zbor, pri katerem so se izvolili v novi odbor gospodje: predsednik Anton Porekar, nadučitelj na Humu; podpredsednik Fran Vabič, nadučitelj na Runeču; tajnik Avguštín Šabec, učitelj na Humu; blagajnik Adolf Rozina, učitelj v Ormoži; odbornika: Ivan Košar, nadučitelj pri Velikinedelji in Martin Šalamun, nadučitelj pri Sv. Miklavžu. Pregledniki društvenih računov za 1894 so gospodje: Franc Lichtenwallner, učitelj v Središči, Ernest Slanc, nadučitelj pri Sv. Bolfenku in Šimen Strenkl, učitelj v Središči.

(Veselica leposlovnega in bralnega društva pri Malinedelji) dne 28. januarja, vspela je izvrstno. Igra, kakor petje izvršilo se je v popolno zadovoljnost. Udeležba bila je mnogobrojna in gmotni vspeh prav povoljen. Obiskali so nas tudi gostje od Sv. Jurja, Sv. Tomaža in Veržeja, neustrašec se slabega blatnega pota. — Slava jim!

Druge slovenske novice.

(Kranjski deželni zbor) je razpravljal zadnje čase zopet cestne in druge krajevne zadeve (n. pr. uravnava Vipavčice). Precej razgovora je bilo o predlogu poslanca Hribarja, ki želi ustanovitev kranjske deželne hipotečne banke, t. j. posojilnice za posojevanje na zemljišča proti nizkim obrestim. Živahen razgovor bode tudi o stroških za ljudsko šolstvo, ker ti rastejo od leta do leta.

(V ljubljanskem gledališči) bode se v bodočem letu, vsled privoljenja deželnega odbora, po trikrat na teden slovensko igralo. Gledé gledališča ljubljanski Slovenci res napredujejo. Da bi še v drugih obzirih!

(Službi za kmetijske strokovnjake.) Deželni odbor kranjski išče do konca t. m. vinarškega popotnega učitelja, ki je dovršil klosterneuburško šolo. Letnih dohodkov bode imel 1200 gld. — Ptujsko mesto išče voditelja za svojo drevesnico in trtnico z letnimi dohodki 500 gld. do 1. marca.

(Da bi ljubljanska realka) dobila slovenski učni jezik, za to se je krepko potegnil v deželni zbor kranjskem poslanec Hribar, ki je poudarjal, da je ta šola namenjena slovenski deželi, ki jo mora deloma tudi vzdrževati.

(V Mengšu) je imelo v nedeljo, 4. februarja ondotno bralno društvo, katero prav umno vodi šolski nadzornik Letnar, lepo in dobro obiskovano besedo s petjem, deklamacijami, loterijo, godbo in plesom.

(Iz Kamnika) se nam poroča: Društveno življenje ja pri nas še dokaj živahno. Dne 2. febr. je imelo pevsko društvo „Lira“ lepo besedo, v nedeljo 18. febr. pa bo imela posojilnica občni zbor. Mladi denarni zavod ima prav lepe vspehe, veliko število udov in kaj marljive in vestne odbornike. Kmetijska podružnica šteje tudi veliko članov in se trudi, da bi povzdignila planšarstvo na bližnjih velikih in za živinorejo prav sposobnih planinah. — Tukajšnja obrtna nadaljevalna šola šteje čez 80 učencev, kajti še iz bližnjih župnij jo obiskujejo. Učenci tudi sami skrbe za svoje nadaljno izobraževanje, ker si marljivo izposojujejo knjige iz dotične šolarske knjižnice. — Občina bode to leto preskrbela ulice z napisi v slovenskem jeziku, ker sedé v občinskem odboru značajni domoljubi.

(Telovadno društvo „Sokol“) snujejo v Postojini. Društvo bode imelo letos po leti ustanovno slavnost, ki bode gotovo privabila v Postojno razna sokolska društva, kakor tudi obilico narodnega občinstva.

(V Postojni) mislijo popraviti, razširiti in oplešati čitalniške prostore. Res potrebna in dobra misel.

(Posojilnica v Radečah pri Zid. mostu) ima prvi uradni dan v nedeljo dne 4. marca t. l.

(Njegova cesarska visokost nadvojvoda Viljem) je kot vrhovni nadzornik topničarski došel v četrtek, 8. t. m. v Krško, kjer je nadzoroval strelske vaje topničarjev, ki so bili došli na ondotno strelišče 4. t. m. iz Gorice za teden dni. Mesto je bilo pri njegovem dohodu z zastavami okrašeno in razsvetleno. Dobrodelna roka visokega nadvojvode je darovala siromakom krškim 30 gld. in gasilnemu društvu tudi 30 gld.

(Premembe pri političkih uradnikih) na Kranjskem. Grof R. Margheri, imenovan je okrajnim glavarjem in ostane v službi v Ljubljani; g. I. Rihar imenovan je vladnim tajnikom in bode vodil okrajno glavarstvo v Črnomlju, ker je bil za to mesto odločeni glavar g. Weiglein stopil v pokoj.

(Za izboljšanje živinske kupčije na Dolenjskem.) Ker se je predlanskim in lani malo sena in otave pridelalo in ker se je to primerilo tudi na Hrvatskem in na Madjarskem, ni bilo kranjskim gospodarjem mogoče, prodati svojo, za prodajo odločeno živino. Imamo zdaj živine dosti več kakor treba. S klajo se bode morebiti precej dobro do nove klaje shajalo. Ker že par let ni bilo prave kupčije z živino, bode menda prihodnjo spomlad živina, ki še zdaj nobene cene nima, močno v ceni poskočila. Dolenjska ima zmerom precej konj in goveje živine na prodaj. Ali pravega trga za njo še ni. Morebiti bode železnica, ki se to leto do Novega Mesta odpre, prouzročila, da se ustanovi v Novem Mestu večji trg za prodajo konj in goveje živine.

(Žužemberška posojilnica) je imela lani, v svojem 3. upravnem letu 170750 gld. prometa, napravila 272 gld. čistega dobička ter ima že 873 gld. zadržnega zaklada. Lepi vspehi za mlad zavod!

(„Trte, ameriške trte“) prosijo na glas in neprenehoma vinogradniki krškega in kostanjeviškega okraja zdaj kmetijsko podružnico, zdaj okrajno glavarstvo, zdaj za denar, zdaj zastonj.

Slišavši, kako dobro vspevajo novi vinogradi, lotili so se lani in posebno letos, v tej ugodni zimi, rigolanja novih vinogradov. Toda trt in denarja jim primanjkuje! Kmetijske podružnice bodo pomagale, kolikor jim bode mogoče, tudi javalne bodo vsem opravičenim prošnjam vstregle.

(Faro imamo novo, uro pa zeló zeló staro.) Pod tem geslom nam piše dopisnik s Krškega obširno pritožbo, da se v Krškem že leto dni nihče ne zmeni, da bi se ura na krški vikarijatski (sedaj župnijski) cerkvi popravila; kajti ta štoklja navadno napačno bije in napačno kaže. Kaj bi le rekel o krčanih tisti cesar, ki je imel navado, da je najprvo pogledal na uro v tistem kraju, kamor je vprvič prišel, in potem ljudi sodil. V tej zadevi bi sodba o Krčanih ne bila ugodna.

(Čitalnica v Sežani) je priredila svojim udom in povabljenim gostom 1. t. m. prav krasno veselico, ki se je dovršila v občno zadovoljnost vsega odličnega občinstva. — Veselilo nas je videti pri tej priliki, kako vsi gg. uradniki, politički, sodni in drugi, žive v jako prijaznih odnosih z ostalim narodnim občinstvom; vsi so se udeležili veselice in večina tudi plesa.

(Na Nabrežini.) se je vršila v nedeljo 4. t. m. veselica „Bralnega društva“, ki se je prav izborna dovršila.

(Seno je na Koroškem) silno drago. Dovažujejo ga iz Slavonije, kjer so ljudje že februarja živino pasli.

(Oče ali sin?) V odboru goriške podružnice nemškega „šulferajna“, ki podpira ondotno nemško protestantsko šolo, beremo tudi ime barona Winklerja. Ali je to nekdanji prvak goriških Slovencev? Ali je pa ta prvak izredil takega sina? Oba slučaja sta enako žalostna.

(V tržaški okolici) snujejo slovensko kmetijsko društvo, ki je res potrebno.

Druge avstrijske novice.

(Za 50letnico vladarja Nj. Vel. cesarja.) so sprožili že razni dunajski zastopi predloge, da bi se velikansko praznovala.

(Graško tehniško šolo) so zaprli, ker so se dijaki že dalje časa profesorjem upirali in letos celó knjižico o tem spisali. Vzrok je bil, da je pustil rektor hoditi policiji v aulo, to je vežo univerze, kamor bi ne smeli.

(V Opatiji) je umrl in bil na Dunaji pokopan velik zdravniški učenjak avstrijski, ter profesor, na dunajski kliniki znani dr. Billroth.

(Ministri so imeli večkratna posvetovanja), o čem naj obravnava bodoči državni zbor, ki se zbere proti koncu t. m.

(Deželni zbori) so se večinoma zaključili. V isterskem zboru so se slovenski in hrvatski poslanci večkrat krepko potegnili za narodne pravice svojih zastopnikov. — V koroškem deželnem zboru je slovenski poslanec Muri izjavil svoje nezadovoljstvo o uredbi koroškega šolstva s pristavkom, da Slovenci koroški ne bodo prej mirovali, dokler ne dosežejo svojih pravic. — Dolenje-avstrijski deželni zbor se poganja za direktne volitve v kmetskih občinah. — V goriškem deželnem zboru so se slovenski poslanci pritožili zoper učitelje in nadzornike goriških srednjih šol.

(Uniformirani srednješolci.) — Gališki deželni šolski svet je sklenil uniformiranje vseh srednješolskih dijakov in naučno ministerstvo je ta sklep odobrilo. Začetkom prihodnjega šolskega leta bo torej gališka srednješolska mladina uniformirana.

(Sleške posojilnice) (Raiffeisenove) so se združile v posebno zvezo (kakor naše slovenske), s tem se namerava, da ustanove centralno kaso kot zadrugo z omejeno zavezo.

(Avstrijski polki) se bodo popolnili na navadno višje stanje v miru. Zato so letos kar vsi vojaki na dopustu k vajam pozvani. Ali to kaj pomeni?

(V Zagrebu) je došlo na obisk 18 ogerskih državnih poslancev, ki so bili sprejeti od Hrvatov nekako grenko-sladko ali sladko-grenko.

(Cerkveno-političke predloge na Ogerskem.) Kakor računajo opozicijski listi, je položaj

vlade in vladne stranke jako nepovoljen in se je bati, da ti predlogi težko dobé večino.

(Madjarski upljiv) prevaguje tako zeló, da se je letos tudi pri cesarskem (kraljevskem) dvoru v Budapešti vpeljala kar od kraja le madjarščina. In vendar je politični položaj Madjarov zeló na slabih nogah in sedanje ministerstvo visi zopet na nitki.

Ogled po širnem svetu.

(V Srbiji) se je bati velikih nemirov, ker se baje Milan v srbske zadeve vtika. Tudi se je bati, da bi naša država na kakošen način ne bila zapletena in da bi iz majhne iskre ne nastal veliki ogenj.

(Bolgarska kneginja) je povila kneževiča, kar je povzročilo v deželi veliko veselja.

(Med Rusijo in Nemčijo) se je sklenila zopet carinska pogodba.

(Italija.) Kakor poročajo iz Rima, ministerstvo ugiba, kako bi moglo najbolje pokriti zevajoči finančni primanjkljaj, ki je neizrečeno velik.

(Francoskih vojakov) oddelek je bil od divjakov v Timbaktu v Afriki pokončan, kar je vzbudilo doma veliko nevoljo.

(V Braziliji) so zalotili zaroto zoper predsednika republike; veliko zarotnikov je bilo vstreljenih.

Dopisi.

Iz Celja. († Robert Žuža, izgled mladega dijaka.) Dne 16. januarja t. l. preminol je vsled davice 11½ let stari dijak II. latinske šole v Celji, Robert Žuža, sin gosp. dr. Frana Žuža, c. kr. okrajnega zdravnika v Weizu pri Gradcu in njegove soproge Roze, rojene Kranjc. Bil je mladenič nenavadno nadarjen, bistrega uma, blagega srca in pobožnega duha, čednega in vedno veselega obraza in jako prikupljivega vedenja do vsakega človeka. Zato pa ni bil le veselje in ponos svojih štarišev in sorodnikov, temveč tudi ljubljene učiteljev, sošolcev in vsacega, ki ga je poznal. Rad je pomagal součencem ne le pri uku, kajti bil je vedno odlikaš, marveč tudi v gmotnih zadevah. Vsako jutro in zvečer opravljal je kleče molitvice, pripravljal se je zvesto in skrbno k sprejemu sv. zakramentov in kadarkoli je prišel v cerkev sv. Jožefa nad Celjem, molil je pred velikim ondotnim altarjem s toliko pobožnostjo, da so večkrat okolistoječe polile solze. Na sv. 3 Kraljev dan obiše še svojega strica, veleč. g. nadžupnika in dekana dr. Frana Žuža na Laškem in se jako veselega srca povrne v svoje stanovanje v Celje. Dne 9. min. meseca zbolil naenkrat za davico in dasi ga hitro v začetku bolezni lečita 2, pozneje 4 oziroma 5 g. zdravnikov, ga le niso zamogli oteti smrtnej kosi. —

V celej mučnej bolezni je voljno in mirno trpel, ves udan, in je še sam tolažil tužne stariše svoje in druge. Dne 16. m. m. dopoldne prejel je sv. zakramente za umirajoče, katere so mu podelili g. dr. Fran Janežič, njegov veroučitelj na gimnaziji, s toliko spoštljivostjo in pobožnostjo, da so pričujoče kar solze oblivale. Popoldne okoli 3. ure istega dne začel se je nadobudni mladenič še rajsko smejati, a kmalu potem zdihnil je svojo angeljsko čisto dušo v naročji štirih g. zdravnikov, ki so ga operirali. — Znane in nepoznane roke obsipale so mladega dijaka s svežimi cvetkami in krasnimi vencami. Med drugimi vencami odlikoval se je venec p. n. g. profesorjev in dijakov celjske gimnazije z napisom na traku: „Ultima salus ate amicis Anis“ (poslednji pozdrav od tvojih prijateljev). Čast in hvala vrlim darovalcem! Akoravno rajnega, radi davice, gimnazijci niso smeli do groba spremljati, je vendar imel na poslednjem potu izborna spremstvo, med drugimi svojega strica veleč. g. dr. Frana Žuža, nadžupnika in dekana iz Laškega, drugega svojega strica g. c. kr. polkovnika v ženi-štahu in ženi-ravnatelja v Inomostu, slavnoznanega narodnjaka g. Zmagoslava Kranjca, ki se vkljub hudej zimi ni usrašil daljnega pota.

Omeniti moram še, da so pri pogrebu nepozabljivega, posebno milo in globoko v srce segajoče prepevali lepo zvonovi pri sv. Jožefu, kjer

je prerano preminoli rad povzdigoval roke in srce k nebu.

Tako je usahnila zopet plemenita cvetka, komaj nekoliko razcvetela. — Tužnim, neutolažljivim starišem in sorodnikom veljajo naj pa besede modrega, ki pravi: „Placeus Deo . . . traulatus est. Raptus est, ne malitia mutaret intellectum ejus.“ Bivši bogoljub je prenesen. Uzet je, da bi mu hudobja uma ne prevrnila. — Bodi mu zemljica rahla! Spavaj mirno v Gospodu nepozabljeni, nenadomestljivi Robert! Na svidenje nad zvezdami!

Iz Gornje Radgone. (Resnica o naši šoli.) Cenjeni čitatelji Vaši so gotovo že izvedeli po drugih časnikih, da je povzročila naša Št. Peterska šola v zadnjih dneh posebno v nemških časnikih in tudi v deželnem zboru mnogo hrupa. Nepotreben je bil ta hrup, kakor je bil nepotreben njega povod, neki članek v „Slov. Gospodarju“. Prehitro se je govorilo o „veliki zmagi in priboritvi“, ker so dejanske razmere ravno nasprotje. Resnica je namreč ta:

Mi Slovenci smo nekak mehak narod in nobenega ni izmed nas, ki bi se branil vsaj v sedaj obstoječih razmerah in sedanjem položaju našega na-se navezanega naroda — proti temu, da se naj uči naša deca tudi nemškega jezika. Seveda moramo pri tem zahtevati, da gre prednost materinščini. To vam veli ne samo naš narodni čut, nego zdrava pamet in pedagogiška načela vseh časov in narodov. Prvi poduk vsaj se mora vršiti v materinščini, to se pravi, vsak narod mora zahtevati, da so vsaj ljudske šole popolnoma in izključno narodne. Mi Slovenci pa še tega nimamo. Kakor povsod, se nemščina šopiri tudi v naših ljudskih šolah in naše takzване slovenske ljudske šole so navadno dvojezične. Taka je tudi naša 4 razredna šola pri Sv. Petru. Razmerje mej slovenskim in nemškim jezikom je tu po neki naredbi deželnega šolskega sveta tako določeno, da se ima poduk v vseh predmetih vršiti po vseh razredih v slovenskem jeziku, razun tega pa je nemški jezik tudi učni predmet in pride na vrsto v tretjem letu v drugem oddelku drugega razreda ter se ima predavati do petega šolskega leta po tri ure na teden, naprej pa po štiri ure na teden. Toliko ur za nemški jezik je več ko dosti. Kajti v ljudski šoli otroka ni ukvarjati z jezikoslovnimi nauki, nego se ima skrbeti, da se nauči brati, pisati, računati in drugih najpotrebnejših stvari. Da je to res, pokazalo se je s časom tudi pri naši šoli. Pri tej sta le dva učitelja, ki sta zmožna podučevanja v slovenskem jeziku, ostali trije pa za to niso sposobni. Pa tudi volje nimajo, ker dobivajo za to, da se slovenščina okrajšuje, od nemškega „šulferajna“ letne nagrade. Vsakdo bode mislil, da morajo ti trije biti pristni Nemci, a kaj še? Erženjak, Setina, Košar so njih imena, torej sami odpadniki in izdajice. Kako iz srca je vsakemu Slovincu govoril g. dr. J. Serbec v deželnem zboru, rekoč, da učitelj-odpadnik ni značaj, da je za nič in da tudi ne more biti dober učitelj! To se vidi pri zgoraj imenovanih treh učiteljih. Začeli so se upirati proti slovenskemu, kot podučnemu jeziku, ter razširjati predavanje nemškega jezika, katerega so s časom vpeljali kot učni jezik. Otrok je moral računati v njemu neznanem nemškem jeziku, učili so ga žlobodrati nemške besede, katerih pomena seveda ni razumel. Začuden mora človek obstati, če ga srečajo slovenski kmetijski otroci hiteči iz šole in ga pozdravljajo s „kistijant“. Ako ga vprašaš, zakaj te tako pozdravlja, ti bode rekel: „Gospod učitelj so nam ukazali, da moramo v mestu nemško pozdravljati.“ Otroku je na licu videti, da nima pojma o pomenu tega pozdrava.

Nasledki takega poučevanja niso izostali. Razredi imenovanih treh učiteljev so leto za leto zaostajali, zaostajal pa je tudi otrok sam v svoji izobražbi. To tudi ni čuda. Kako naj otrok napreduje, ako ne ve in ne razume, česa se uči in kaj mu silijo učitelji v neznanem nemškem jeziku v glavo? Okrajni šolski nadzornik, videč pri zadnjem nadzorovanju res kaznjivo slabe učne uspehe teh treh odpadnikov, moral jim je na srce položiti, da imajo otrokom učne predmete predavati v jeziku, katerega razumejo, to je slovenskem, drugače seveda ni misliti na to, da se otroci naučé.

S tem pa je bil ogenj v strehi! Nadučitelj Erženjan (bivši krojač), stopil je takoj v zvezo z zloglasnim Vračkotom in nekim dopisunom, imenom Kus, ki je v svojih prostih urah tudi davkarski adjunkt in ta deteljica skovala je nekaj dopisov v razne nemške liste in na zadnje tudi vlogo do deželnega zbora. V teh dopisih in v tej vlogi kričijo ti ljudje, da hoče okrajni šolski nadzornik Ranner (kateri pa ni morda Slovenec), nemški jezik na gornje-radgonski šoli izpodrinuti in to šolo popolnoma posloveniti. Koliko je na tem resnice, se razvidi iz zgoraj povedanega. Nadučitelju Erženjanu in njegovima dvema pomagačema seveda ni všeč, da je okrajni šolski nadzornik bil primoran grajati njih slabe učne uspehe in da jim je pravo pot pokazal, na kateri jedino se da z otrokom kaj doseči, ter jim povedal, da se ima poduk vršiti v maternem slovenskem jeziku.

Da pa se ti grajani učitelji potem predrznejo, javno v časnikih udrihati po svojem predstojniku in ga obrekovati, to zasluži kazni in mi zahtevamo, da se nepokornost teh, s „šulferajnskim“ denarjem podkupljenih učiteljev tudi kaznuje. Sploh pa mi ne potrebujemo za svojo šolo nemških učiteljev, ki za slovenski jezik niso izprašani. Naša šola je, in bode ostala slovenska, naj se Vračko po časnikih laže kolikor hoče. Sicer bo pa tudi njegovega gospodarstva kmalu konec. Neizbrisna sramota bi pa tudi bila, ako bi se dali naši slovenski župani in občinski odborniki še naprej od njega po nosu voditi, kakor se je v teh dneh zgodilo. Vračko je namreč izvabil od občinskih predstojnikov in odbornikov podpise za svojo lažnjivo vlogo do deželnega zbora s tem, da jim je pravil, da gre za nekega komisarja. Kje ste pa pustili svoje uči in svojo razsodnost slovenski župani in odborniki? Kako ste mogli podpisati vlogo, v kateri se pravi, da so učitelji, ki so odpadniki in pri katerih se, kakor je okrajni šolski nadzornik sam uvidel, vaši otroci slabo učé, dobri učitelji? Kako ste mogli podpisati vlogo, v kateri se pravi, da so vaše občine nemške občine? Ali hočete res tudi vi zatajiti svojo slovensko mater in slovensko rodno zemljo?

Iz gornjegradskega okraja. Slovenci smo nekako že vajeni prenašati razne krivice, ki se nam godé v narodnem oziru še sedaj v tako „presvitljenem“ 19tem stoletju, če tudi storimo to v svoji potrpežljivosti in odjenljivosti le v lastno škodo in sramoto. Vendar pa kaj tacega, kar sem slišal na lastna ušesa v nedeljo, t. j. 4. t. m. na Ljubnem, mora uznemiriti vsacega še tako miroljubnega in hladnega Slovenca, in zasluži taka skrajna brezozirnost vsega odpora.

Čujte! Rečeno nedeljo šel sem po svojih opravkih na Ljubno in slučaj je tako nanesel, da sem šel po glavnem trgu pred cerkvijo ravno, ko je ljudstvo prihajalo od službe božje. Kakor je povsodi na kmetih navada, da se od strani župansteve razni razglasi pred cerkvijo ali na trgu javno čitajo, tako je oni narodni običaj menda tudi tukaj v navadi. No, mene razglasi v tuji občini sicer ne zanimajo, zato bi šel svojo pot dalje in bi se ve da tudi ne vedel, kaj se na Ljubnem „kličé“, da ni na zvišanem mestu stoji občinski sluga s samooblastnim glasom prosil za „posluh“ in spominjal nekatere odhajajoče nepotrpežlivce, da naj počakajo in ga poslušajo. In ker sem bil tudi jaz med temi, mislil sem si, smeje se sam pri sebi, — „no, te bom pa tudi jaz ubogal za enkrat in poslušal tvojo pridigo, saj mi tudi utegneš povedati kaj zanimivega“. Ko je videl, da številna množica že radovedno zré v njegovo resno obličje, odprl je svoja-usta, ter nekako začel: „Vom k. k. Bezirksgerichte Oberburg wird bekannt gemacht“ i. t. d. čitati nek razglas od c. k. okrajne sodnije v Gornjemgradu. Ves zavzet, da slišim kaj tacega na Ljubnem, o katerem pravijo, da nima ugodnih tal za nemčurstvo, postopim nekoliko bliže nerazumljivega, če tudi glasnega govornika, da bi ga ja bolj razumel. Napenjal sem ušesa, obračal glavo na vse strani, da bi mi veter ne nagajal, a pričal sem se, da sluga ni znal niti prav nemški čitati in zamogel še manj razumeti; kar mu se vé ni šteti v zló, ker si mož nikoli še niti sanjal ni, da bi prišel še kedaj čas, ko se bode na Ljubnem „klicalo“ nemški, in bi mu bilo zaradi

tega treba „študirati“ tudi nemščino. Ubogi človek, sem si mislil, ko sem ga ogledoval borečega se s to „švabščino“, kakor s smrtjo. Saj so ga pa tudi sprehajale razne barve in po dokončani borbi vzdihnil je globoko, misleč si menda: „hvala Bogu, da te je že zmanjkalo!“ ter obrisal si mrzel pot raz svojega čela.

In kaj pa poslušalci? S početka so ga strmé poslušali, nevedé od kodi naenkrat ta prevrat, a naposled jih je posilil smeh in — nevolja. Od strani sem slišal govorjenje, da je c. k. okrajna sodnija v Gornjemgradu doposlala županstvu na Ljubnem ta nemški razglas, kateri pa se je pustil prečitati, seveda tudi tako, kakoršen je — nemški, in da je ta slučaj že drugi.

Ne morem si kaj, da ne bi ta nezaslišani slučaj objavil jasnosti v dokaz, kako je v novejšem času od tukajšne okrajne sodnije začel pihati mrzel nemški „veter“, prinešen semkaj po okrajnem sodniku samem.

Da je ta gospod Nemeč in da Slovincem ni naklonjen, že davno vemo; da pa jim sedaj že celó borih razglasov neče privoščiti v lepem, bogatem in jedino razumljivem njih slovenskem jeziku, bi si ne bili nikdar domnevali.

Ja, kaj pa nameravate, g. sodnik doseči s svojo nemščino v našem okraju? Menite li, da Vas bo naše slovensko ljudstvo bolje razumelo in Vam je za to Vaše ravnanje hvaležno? Povem Vam, da Vaših nemških razglasov Slovenci ne razumé, in so jim le v nevoljo, zato Vam ne more in neče biti hvaležen. In če pa nakanjate v tem slovenskem okraju širiti tako drago Vam nemščino in ž njo morebiti celo pripravljati „pikelhaubam“ most do Adrije, no potem Vas moram zopet zagotoviti, da je čas za to nehvaležno podjetje že davno minul, da ste toraj brez zamere — prišli semkaj več sto let prepozno.

Ker mi tedaj smete verjeti, da pada seme Vašega nemštva v našem okraju na trdo slovensko skalo in ne bo obrodilo niti najmanjšega sadú, o čemur se bode itak sami prepričali; zato upam in pričakujem od Vaše pravicoljubnosti, da je bil ta Vaš poskus poslednji ter da ne bom nikoli več in nikjer v našem okraju nalletel — na Vaš nemški razglas.

Bomo videli!

Iz Maribora. Nekak naravni zakon, pravijo, da je, da mora za veseljem priti žalost. Tako se je tudi zgodilo pri nas. Ko smo praznovali Slomšekov spomin, bili smo polni veselja in navdušenja; ali kmalu se nam je to veselje skalilo in spremenilo v bridko žalost, ko smo zvedeli, da je dne 25. prosinca zatisnil svoje oči naš ljubljenski tovariš, g. Ferdinand Kralj, bogoslovec IV. leta, na svojem rojstnem domu pri sv. Marjeti niže Ptuja ter se preselil tja, „Kjer solz ne toči več okó, — Nebo zaceli bolečino.“ Kako bridko nas je zadela ta vest! Kdo bi si mislil ob začetku leta, da bo po preteku nekaj mesecev že jeden izmed nas stal pred večnim sodnikom? Pač resnične in premišljevanja vredne so zato besede sv. pisma, ki pravi: „Čujte tedaj, ker ne veste ne dneva, ne ure“ in „Glejte, čujte in molite, ker ne veste, kdaj je čas.“

Rajni je bil sin ubogih kmetijskih starišev, ki so ga vzgojili v strahu božjem. Ker so bile njegove srčne želje, postati enkrat duhovnik, dali so ga skrbna mati, ker očeta je že rano bil izgubil, v latinske šole. Nižjo gimnazijo dovršil je v Ptuji, višjo pa v Mariboru. Bil je že kot dijak marljiv, vzgleden in jako pobožen mladenič. Dasi se je moral boriti z največjim pomanjkanjem, je vendar vse moško prenašal, zaupajoč vsikdar v Boga, ki vsakemu v sili pomaga. Ko je dovršil gimnazijo, spolnile so se mu srčne želje, ki jih je ves čas svojega šolanja gojil. Vstopil je v mariborsko bogoslovje ter se začel z vso resnobo in vnemo pripravljati za svoj vzvišeni bodoči poklic. Kakor prej kot dijak, tako se je tudi kot bogoslovec odlikoval po svoji marljivosti, potrpežljivosti in izredni pobožnosti. Že je bil dokaj blizu svojemu cilju, ko se ga loti nenadoma nevarna bolezen. Dva meseca je potrpežljivo prenašal obilne bolečine, štirinajst dni pred svojo smrtjo pa nas je zapustil ter šel na svoj dom, da bi tamkaj še morda okreval. Žalibog, zapustil nas je za vedno. In vendar

Da stopil saj bi pred altar,
Je vroča želja tvoja bila;

Da daroval bi prvi dar —
Ta želja ni se ti spoznala.

Da, sladke nade mnogih let uničila ti je kruta, neizprosna smrt, ni ti dala včakati tega veselja, kajti „tako sklenilo je nebo“.

Mi pa sedaj bridko žalujemo po tvoji izgubi, „vsaj bil si nam premil tovariš, za brate si imel srce.“ Nič manj pa ne žalujejo po tebi tvoja sedaj zapuščena mamica. Kako tudi ne bi žalovali, ko so izgubili svojega edinega dragega sina, za kterega so toliko pretrpeli, toliko žrtvovali, ko so izgubili svoje edino upanje, svoje največje veselje. Da je tudi žalost šmarjetskih župljanov velika, je umevno; vsaj so že vsi hrepneli po dnevu, ko bodo zopet videli jednega svojega rojaka stopiti pred altar Gospodov. Toda prišlo je žalibog drugače.

Vsi pa se sedaj tolažimo s tem, da zato, ker „v Gospodovo ves voljo vdan zemeljsko nosil si trpljenje, prejel tam venec si krasán za kratko — bridko to življenje.“

Bil si sicer tih in miren, kakor bi te ne bilo med nami, vendar je tudi tvoje srce prešinjal ogenj ljubezni in navdušenja za vse „kar je resnično, lepo, sveto.“ V miru počivaj!

Iz Dunaja. Slovensko akademsko društvo „Slovenija“ na Dunaji je proslavilo dne 31. prosinca petindvajsetletnico svojega obstanka s sijajnim koncertom in plesom v prostorni Ronaherjevi dvorani.

Koj po osmi uri se je začela dvorana polniti. Izmed odličnih gostov je posetil slavnost g. prof. Stritar, ki je bil v priliko napravil navdušeno pesen „Slovenijanska“. Mej drugimi so bili dalje prisotni gg. stavb. svetnik Ribar, minist. svetnik Sireček, dvorni svetnik Jagič, arhihierej Nikolajevskij, primarij dr. Drozda, dr. Vondrab, in dr. Da ni manjkalo častnikov, ki so vselej radi poleg, kjer se poje in pleše, ume se samo po sebi. Kakor lani tako so prišli tudi letos bolgarski, bosanski in češki častniki v velikem broji. Posebno številno pa je bila akad. mladež zastopana. Z največjim veseljem je pozdravila „Slovenija“ zastopnika bratskega nam društva „Triglava“ g. predsednika Krušiča. Izmed drugih slovenskih akad. društev je bil najbolj zastopan hrvaški „Zvonimir“, dalje „Zora“, „Akad. spolek“, „Tatran“, „Bukovina“, „Sič“, „Ognjisko“ in „Balkan“ ter slov. fer. društvo „Sava“.

Pri koncertu je slovansko pevsko društvo svojo vlogo najbolje pogodilo. Pod spretnim vodstvom svojega pevovodja g. Jirika, ki je ob jednem tudi častni pevovodja „Slovenije“, je pelo tri čarobne Bendeljeve skladbe: Poljska koleda, Hunce zlato zašlo in Sveti Jiri. Samospve je Rusin Levicki izborna pel ter očaral občinstvo s svojim lepim baritonom.

Tudi tamburaški zbor „Zvonimir“ in „Slovenije“ pod vodstvom pravnika Ravnikarja je bil navdušeno sprejet, ko je igral Macakove: „Domovinske odmeve“ in lepo Ipavic-Schwabovo skladbo „V mraku“.

I domovina ni pozabila svojih sinov, ki se izobražajo v prestolnem mestu; po mnogih brzjavah je pokazala, da čuti z njimi, da jim želi najboljše sreče. To je tem večje vrednosti, ker baš zanimanje za naše akademiške kroge ni veliko. Ples, ki je sledil koncertu, je bil zelo živahen.

H koncu kliče „Slovenija“ vsem došlim srčno zahvalo za njihov poset. Na srečno svidenje pri slavnostni seji!

Brzjav donesl je dne 13. t. m. tužno vest iz Zagreba, da je preminul dr. Fran Rački, jeden največjih sinov hrvatskega naroda. Dr. Fran Rački porojen 25. novembra l. 1829. v Fužinah pri Reki, pohajal je po dokončanih srednješol. študijah semenišče in vseučilišče na Dunaji. Prišel je v Zagreb bil je l. 1857. imenovan kanonikom kapiteljskim in l. 1866. predsednikom jugoslovanske akademije v Zagrebu. Pisal je mnogo knjig in zgodovinskih razprav, ki so tako temeljite, da so se divili vsebini največji nasprotniki. Tudi politično je ta velikan deloval ter se vdeležil leta 1861. razprav, ki so imele vrediti razmerje med Hrvatsko in Ogersko ter spisal o tem dve prezanimivi knjigi. — Blag mu spomin!

Književnost.

(„Matica Slovenska“) začela je te dni razpošiljati društvene knjige za leto 1894 društveni dobe 3 knjige in sicer: Letopis za leto 1893, uredil Anton Bartel, str. 306; — Slovenska zemlja, opis slovenskih pokrajin v prirodnoznanstvem, statističnem, kulturnem in zgodovinskem oziru, I. del, Poknežena grofija Goriška in Gradišćanska, spisal S. Rutar, str. 131, z dvanajstimi podobami; — Zabavna knjižica, zvezek VIII., Z ogujem in mečem, poljski spisal Henrik Sienkiewicz, preložil M. M., del III. in IV., str. 213.

(Zgodovinsko imenitno delo) je dovršeno. Mariborski stolni prošt preč. g. Ign. Orožen (roj. l. 1819), dovršil je svoje delo, na katerem se je veliko veliko let trudil. V nemškem jeziku je ta slovenski pisatelj, ki je bil že l. 1850 izdal v slovenskem jeziku „Celjsko kroniko“, spisal v 14 zvezkih vso zgodovino mariborske škofije. Zgodovino vseh dekanij te vladikovine je res v cerkvenem in drugem obziru tako temeljito spisal, kakor ni tega nijeden zgodovinar pred njim storil. To delo je bilo nedavno izvršeno, ko je izišel zadnji zvezek, obravnavajoč dekanijo Novacerkev. Zdaj je pa tudi prezasluzni pisatelj odložil svoje zlato pero. Naj bi večer svojega življenja mirno užival, kakor je pač zaslužil, spišavši naši škofiji toli znamenito delo!

(Slovensko-nemški slovar.) Izdan na troške rajnega knezoškofa ljubljanskega Antona Alojzija Wolfa. Uredil M. Pleteršnik. Deveti sešitek prinaša slovensko gradivo od besede najada do besede ob.

(Slovanska knjižnica) prinaša v 10. snop. iz češkega preloženo povest o razmerah v človeški družbi XV. stoletja, „Osveta“, spisal Dragotin Sabina (libretist opere „Prodana nevesta“), preložil Radoslav Knaflič, in pa obrazek slovanskega „Stric Martinek“, češki spisala Gabrijele Preissova, preložil Fran Gestrin. — Obe povesti sta jako mikavni in zabavni. Bodi slovanska knjižnica iz nova toplo priporočena.

Zahvala.

Najljubneje podpisani izreka tem potom slavni „družbi sv. Mohorja“ najsrčnejšo zahvalo za prekrasen dar (45 knjig), ki je došel tukajšni revni šolarski knjižnici v dobro. — Bog plati! —
Pernice, 4. februarja 1894.

Svojimir Šnuderl,
šolski vodja.

Zahvala.

Na prošnjo osnovalnega odbora „Slov. bral. društva pri sv. Tomaži“, nam je račila slavna „Matica Slovenska“ prav lepo število knjig darovati, za katere se podpisano društvo najiskreneje zahvaljuje.

„Slovensko bralno društvo pri sv. Tomaži nad Veliko Nedeljo“ dne 7. februarja 1894.
Šimon Bezjak, tajnik Matevž Antolič

VABILO

k

XIX. rednemu občnemu zboru

Gornje-savinjske posojilnice v Mozirji
dne 28. februarja ob 2. uri popoldan.

Dnevni red:

1. Poročilo načelnika.
2. Poročilo računskih pregledovalcev in nasveti o porabi čistega preostanka.
3. Volitev načelnikstva.
4. Volitev računskih pregledovalcev.
5. Posameznosti.

Mozirje, dne 9. februarja 1894.

(26) 2—1

Marko J. Lipold, načelnik.

Branjarija

pri kateri je stanovanje, kuhinja in mali vrt, nahaja se v Laškem trgu, odda se pod ugodnimi pogoji v najem. (24) 1

Tudi je ravno tu stara, znana

pekarija

za prodati. — Več pove upravnistvo „Domovine“.

Luka Gradišnik, praktični zdravnik na Vranskem javlja v svojem, v imenu svojih otrok in sorodnikov, da je ljubljeni njega sin, gospod

Julijan Gradišnik

posestnik na Vranskem

danes 12. febr. ob 2. uri popoldne po daljšem bolehanji, previden se sv. zakramenti za umirajoče, mirno v Gospodu zaspal.

Vransko, dné 12. februarja 1894. (22) 1

Namesto posebnega naznanila.

Izjava.

Jaz podpisani Anton Drobnag, posestnik na Ponkvici hšt. 17 izjavim, ker me je Gašpar Senica, posestnik na Ponkvici hšt. 6, zaradi razžaljenja časti tožil, da se izognem obsodbi in daljnim stroškom, da je vse laž, kar sem razžaljivega govoril o njem nasproti Martinu Pekošak iz Ponkvice in drugim, in sicer da bi bil Gašpar Senica od c. kr. sodišča v Celji obsojen na 6 let ječe in 1400 gl. globe, da bi se bile v njegovi hiši našle ukradene stvari itd., da ga vsled tega prosim javno odpuščenja in obljubim, da trpim vse stroške pravde in objave te izjave v časniku „Domovini“ in v „Slovenskem gospodarji“. — V spričo tega sledi moj in naprošenih svedokov svojeročni podpis.

V Šmarji, dne 10. februarja 1894.

Anton Drobnag.

Martin Pekošak
priča.

Dr. Hugo Kartin
priča.

(25) 1

Prodajalnica

z vso pripravo brez zaloge na jako ugodnem prostoru, v Mokronogu pri Sevnici, se da po ugodnih pogojih takoj v najem. — Več se poizve pri upravnistvu „Domovine“. (23) 3—1

Za vsako faro in krajno občino išče se razumna, spoštovana in denarno zanesljiva oseba kot zaupni mož z dobrim postranskim zaslužkom. Pismene ponudbe naj se pošiljajo pod „201.191“. Gradec, na pošti ležeče (loco). (16) 10—2

Ribštvo se oddaja v Savinji od pritoka Volske pa do Malih Braslovč v najem na eno ali pa tudi na več let.

Amerikanske trte 2- in 3-letne ukoreninjene, najboljše sorte (Rip. sou) kakor tudi

hmelavk več tisoč, zimske seči, starikave rasti in od 6 metrov dolgosti želi prodati Alojzij Goričar, veleposestnik v Mozirji. (17) 3-2

Na prodaj je hiša z lepim vrtom in nekaj zemljišča. Hiša je zidana, ima pet sob, staro gostilno in kramarijo ter leži v zelo ugodnem kraju za kupčijo. Več se izve pri upravnistvu „Domovine“. (11) 3—2

Skropilnice

proti strupeni rosi, najboljšega izdelka, po ceni od 2—10 goldinarjev, priporoča Edvard Müller, klepar v Sevnici. (10) 3—2

Prava

španska vina

direktno od tam, dobiti so pri

Anton P. Kolenc v Celji

Ljubljanska cesta, 4. 5—4 (154)